

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДНІПРОВСЬКИХ ВОДОСХОВИЩ

У Водному кодексі України визначено, що використання води — це процес вилучення води для використання у виробництві з метою отримання продукції та для господарсько-питних потреб населення, а також без її вилучення для потреб гідроенергетики, рибництва, водного, повітряного транспорту та інших потреб [1]. Головним принципом розвитку водного господарства в Україні є комплексне використання водних ресурсів. Такий підхід найкраще задовольняє потреби різних галузей народного господарства і дає змогу забезпечити найвищу економічну ефективність капітальних вкладень.

Створення водотранспортної системи Дніпра стало можливим тільки в зв'язку з енергетичним використанням його водноресурсного потенціалу та задоволення потреб у воді населення, комунального і сільського господарства та промисловості. Дніпровська вода подається в бідні на воду промислово розвинуті райони Донбасу, Кривбасу, в Крим, а також у басейни малих річок Причорномор'я та Приазов'я, де власні водні ресурси практично відсутні. Тому питання комплексного використання водних ресурсів є на сьогодні актуальним.

На підставі аналізу водогосподарської обстановки в Україні визначається перелік комплексних водогосподарських об'єктів, що забезпечують потребу у воді й збереження або відновлення належної якості водних ресурсів у водних об'єктах і основні техніко-економічні показники об'єктів з розподілом часткових витрат по галузях господарства [3]. Серед таких об'єктів особлива увага приділяється дніпровським водосховищам.

Для раціонального використання водних ресурсів Дніпра і максимально можливого задоволення вимог водокористувачів необхідно приділяти особливу увагу правовому регулюванню комплексному використанню водних ресурсів одночасно для різноманітних потреб.

В Інструкції щодо розробки та визначення вартості схем комплексного використання і охорони водних ресурсів означені певні заходи, які повинні забезпечувати найбільш ефективно для народного господарства використання води шляхом ощадливого витрачання і припинення скидання недостатньо очищених стічних вод на основі вдосконалення технології виробництва і схем водопостачання, регулювання стоку та територіального його перерозподілу, а також запобігання затопленню і підтопленню міст, населених пунктів, сільськогосподарських угідь та інших об'єктів [2].

Стійке водокористування як основа сталого розвитку держави характеризується балансом взаємовідносин в економічній, соціальній та екологічній сферах життя суспільства, балансом між економічними інтересами водокористувачів, які набувають конкретнішого виразу із введенням плати за водокористування, раціональним використанням водних ресурсів, відтворенням і захи-

стом водних ресурсів. Таким чином, водним законодавством має забезпечуватися комплексна реалізація водогосподарської діяльності (раціональне використання, відтворення і захист водних об'єктів) та економічного механізму водокористування.

Література

1. Водний кодекс України: Прийнятий Верховною Радою України 6 червня 1995 р. // Відомості Верховної Ради — 1995. — № 24. — Ст. 189.
2. Інструкція щодо розробки та визначення вартості схем комплексного використання і охорони водних ресурсів: Затв. Паказом Держводгоспу України від 11 березня 1999 р. № 28.
3. Бабич М., Яцюк М. Водне законодавство України — складова природоохоронного законодавства // Водне господарство України. — 2004. — № 5-6. — С. 8-10.

УДК 349.6:556.56

Н. В. Фролова

ПРИЄДНАННЯ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІЙ ОХОРОНІ ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ

Водно-болотні угіддя, які визначаються як райони боліт, драговин, торфовищ та водойм — природних або штучних, постійних або тимчасових, стоячих або проточних, прісних, солонуватих або солоних, включаючи морські акваторії, глибина яких під час відливу не перевищує шістьох метрів, є найкрасивішими та найважливішими місцями на планеті, адже вони виконують дуже велику кількість екологічних, економічних, естетичних, рекреаційних та оздоровчих функцій. Вони є регуляторами водного режиму, основним джерелом питної та технічної води, основною базою для деяких видів тваринництва, відіграють роль сировинної бази різноманітних промислів, таких як рибний, мисливство, збирання грибів та ягід.

Але правовій охороні водно-болотних угідь в Україні тривалий час не приділялася належна увага. Земельний кодекс України 1990 року [1], що втратив свою силу з прийняттям нового Земельного кодексу України 2001 року [2], практично не торкається питання щодо охорони водно-болотних угідь (за винятком водно-болотних угідь, на яких є об'єкти природно-заповідного фонду).

За часів колишнього СРСР Україна офіційно приєдналася до Рамсарської конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовища перебування водоплавних птахів, яка прийнята 2 лютого 1971 року у місті Рамсар (Іран) та є основним нормативним міжнародно-правовим актом в галузі правової охорони водно-болотних угідь міжнародного значення. Після ратифікації Рамсарської конвенції Верховною Радою СРСР 26 грудня 1975 року Рада Міністрів Української РСР в постанові (в продовження постанови Ради Міністрів СРСР від 26 грудня 1975 року № 1046 «Про заходи щодо забезпечення виконання зобов'язань Радянським Союзом, що ви-